

Molennmakersbedrijf
Molema
V.O.F.

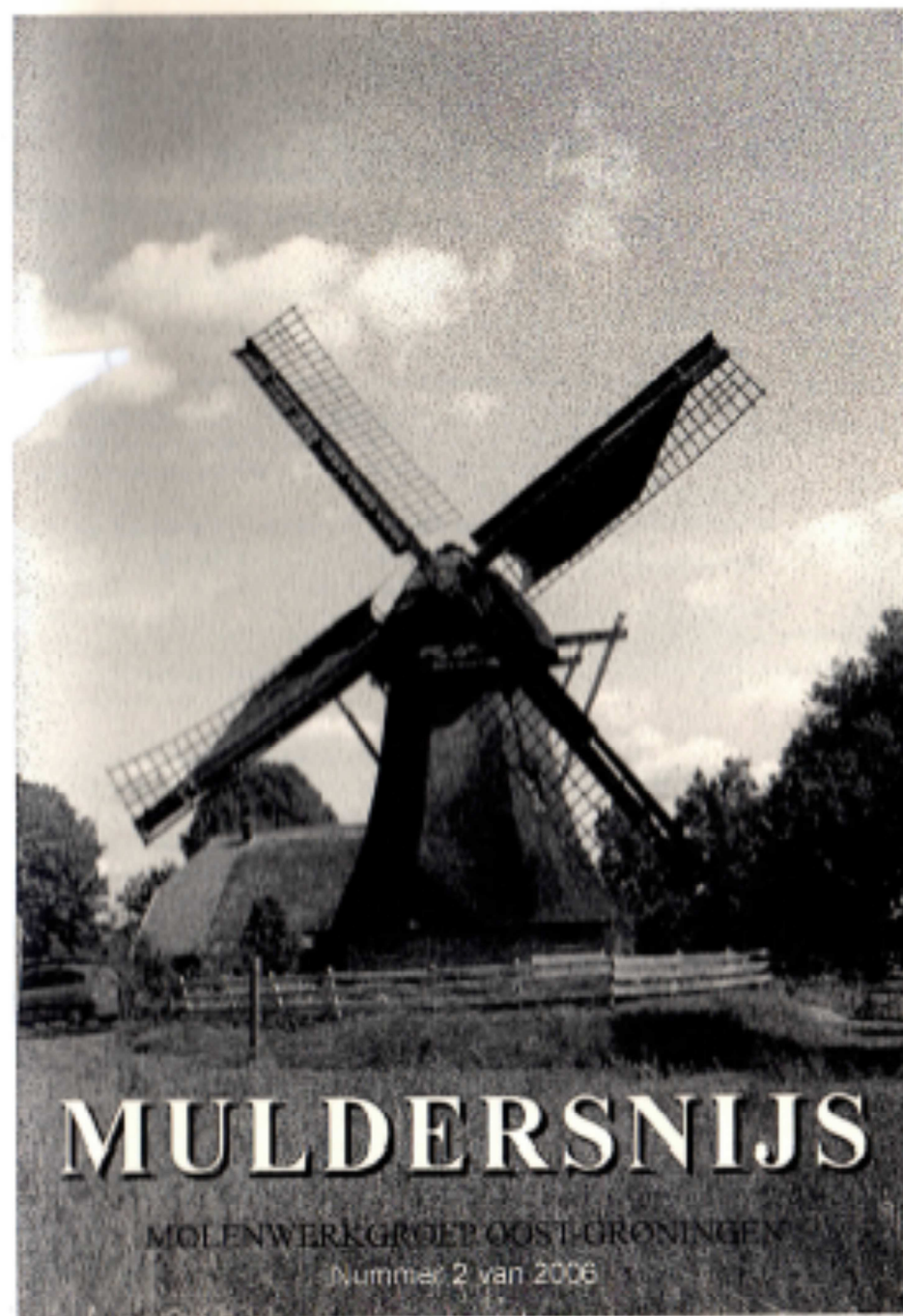
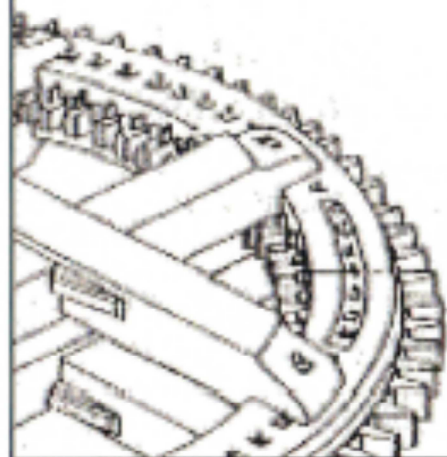

Provincialeweg 4, 9677 TW Hailigortoo

telefoon (0597) 59 16 60

telex (0597) 59 11 76

mobiel 06 53 22 48 91

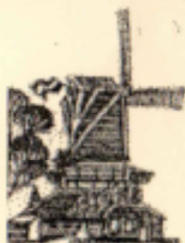

Stötefalk Eckhardt B.V.

VEEVOEDERS - GRANEN - KUNSTMEST

Wollinghuizerweg 5 - 9551 TG Jipsinghuizen
tel. 0599 - 32 62 19 fax 0599 - 32 64 59

Pension

"Stee en Stoetje" Guest House

uw logeerdres bij de molen

Harm en Ankie Prenger

- Logies en ontbijt
- Appartementen
- Fiets en fietroutes van prachtige omgeving aanwezig

Guest House

"Stee en Stoetje"

Your lodgings at the windmill

Harm en Ankie Prenger

- Bed & Breakfast
- Apartments
- Bicycles available for cycling in beautiful surroundings

Pension

"Stee en Stoetje"

Ihre Wohnadresse bei der Mühle

Harm en Ankie Prenger

- Übernachtung mit Frühstück
- Apartments
- Fahrräder und Beschreibungen von Radfahrstrecken durch die prächtige umgebung voranden

Wedderweg 25
9699 RA Vriescheloo (Gr.)
Telefoon (0597) 541860

Erkend VNI installateur

Zelf doen
Samen doen
Laten doen
Door Uw

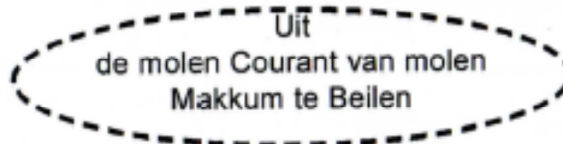
Bezema **S**anidröme

Sanitair
Verwarming
Riolering
Dakbedekking

Feiko Clockstraat 162-163

9665 BJ Oude Pekela

Tel. (0597) 612455 - Fax. (0597) 618176

Wie zijn wij ?

Wilma van den Broek-Harmsen :

Geboren in 1959 in Coevorden.

Ik ben werkzaam als Verpleegkundige in het ziekenhuis in Zutphen op de Spoed Eisende Hulp.

Van kinds af aan ben ik stapel geweest op molens en verzamel ik alles wat met molens te maken heeft. In navolging van Nico ben ik eveneens de opleiding voor Vrijwillig Molenaar gaan volgen en hoop nog dit jaar mijn diploma te behalen. Tevens ben ik gek op alle vormen van handwerken.

Nico van den Broek :

Geboren in 1956 in Boxtel

Ik ben werkzaam bij TPG Post als adviseur .

In mijn vrije tijd ben ik werkzaam als vrijwillig molenaar op molen Nooit Gedacht in Warnsveld. Door het enthousiasme van de molenaars in Warnsveld en de verzameling van Wilma van alles wat met molens te maken heeft, ben ik besmet met het 'molen-virus'

Wij zijn in 1980 getrouwd en hebben geen kinderen.

Wij wonen in Warnsveld een dorpje dat tegen Zutphen aan ligt.

In juni waren wij tijdens onze fietstocht door Groningen en Drenthe te gast bij Willem Niemeijer op zijn camping en zagen dat de molen van Makkum stil stond. Als fanatieke vrijwillige molenaars ging ons dit aan het hart en hebben wij contact gezocht met dhr Mulder. Na overleg hebben wij afgesproken dat wij de

molen weer op gang zouden brengen en deze ook regelmatig (minimaal 2x per maand) zullen laten draaien.

Foto op de Omslag: Molen van Makkum te Beilen

Voor U gelezen

De molen draait weer !

(uit de Beiler Courant van 14 juni 2005)

*Een jaar lang is hij niet in werking gezet, maar zaterdag 11 juni was het dan toch eindelijk zover. **De molen van Makkum in Beilen, hij draait weer.** Nu eigenaar Hendrik Mulder de molen vanwege gezondheidsomstandigheden niet meer kan onderhouden, maakt vrijwillig molenaar Nico van den Broek zich er sterk voor.*

Aan wind was er geen gebrek zaterdag. Monter trok de 89-jarige Hendrik Mulder de molen van de rem af. Geruisloos en in een flink tempo liet hij de wieken op deze manier rondwentelen. De vreugde was dan ook van de ervaren molenaar zijn gezicht af te lezen. Nadat hij een jaar geleden ten val was gekomen, kon hij de molen niet meer laten draaien.

Op dit moment draait de molen 'voor de prins' (zonder productie), maar het is de bedoeling dat we weer gaan zorgen voor maalgoed (graan of mais) zodat we ook echt kunnen

demonstreren waarvoor dit monument oorspronkelijk is gebouwd en bijna 100 jaar lang, is gebruikt.

Geschiedenis van de molen.

De molen van Makkum is de laatste molen in de gemeente Midden Drenthe waarin oorspronkelijk, vóór 1900, gelijktijdig 4 molens hebben gestaan.

Deze 8-kante grondzeiler werd in 1906 in opdracht van dhr Hammingh te Beilen gebouwd als opvolger van de laatste standerdmolen in Drenthe die tijdens een storm in januari 1905 was omgewaaid.

Voor deze "nieuwe" molen werd een voormalige poldermolen uit De Groeve, gemeente Zuidlaren omgebouwd tot de huidige korenmolen. Sinds 1918 is de molen eigendom van de familie Mulder.

In 1944 werd de houten bovenas vervangen door een gegoten ijzeren as. In november 1957 brak een deel van een roede af, waardoor de molen meteen buiten gebruik moest worden gesteld. Na een lange restauratieperiode van 1961 tot 1964 was de molen na het aanbrengen van nieuwe roeden weer maalvaardig.

In november 1973 echter sloeg een zware storm een deel van de heklatten van de molen weg. Jaren later werd de molen wederom hersteld.

In 1993 werd de hele kap van de molen geblazen tijdens een zware storm. In 1997 onderging de molen daarom opnieuw een grondige restauratie.

Molenaar Geert Masting haalt bij de molen de toeren uit om de Noordsterren te laten draaien.

Foto: DeMolenaar/Wijeg

Een molen leeft, schudt, rammelt en beeft

Door Peter Boesler

MOLENMAAK » Het Gilde van Vrijwillige Molenaars mag niet klagen. Elk jaar zijn er toch weer belangstellenden te vinden die gezamenlijk willen doen om op één van de Groninger molens aan de slag te gaan. Zo houden ze het lichaam op sterkte. Vaak komen ze op het idee om een bezoek te hebben gebracht aan een van die

historische molens op een open zaterdag, zoals die ook afgelopen zaterdag werd gehouden. Overal waar de slag uitging, kon de molen worden bezocht. Zoals in Noordbroek waar de Molentichting Oldzand twee molens heeft staan, de Noordmolens in Noordbroeksterhamrik uit 1885 (die vorig jaar grondig is gerestaureerd) en de koren-

pelmolens De Noordster aan de Molenlaan in Noordbroek uit 1849. Vrijwillige molenaars daar zijn Taco Overdijk, die naast de Noordster woont, en Grijno de Vries uit Scheemda. Gelukkig stond er zaterdag een niet al te stevige wind, waardoor Overdijk de wieken kon laten draaien. Dat betrouwt uitkijken voor de bezoekers. Want: Een molen is een ding dat leeft. Dat

af en toe sissert en dat leeft, zoals binnen staat te lezen. De Vries wijst op de omgeving. "We hebben wat boomen moeten kappen. Onder meer een kastanjeboom, die veel te groot en hield steeds meer de wind tegen." De boom hield niet de wind uit de zeilen. "De Noordster is niet veel liever en nu met azel. Zo kwamen we hier vroeger veel meer voor", verduidelijkt de vrijwillige molen-

maar die zelf in 1989 examen deed. "Ik werk bij het waterschap en was betrokken bij de restauratie van een molen. Dat spreekt me niet aan." Grijndend verhoort hij zijn route op de molentoren en luistert naar een vader die zijn twee kleintjes aarzelaars nog even wat in het gastboek te schrijven. Wie weet komen ze ook nog terug om De Vries en Overdijk af te lezen.

B.Oomkens
Nassastraat/Irisstraat 65
9675 EN Winschoten.
Tel.0597-414269

Bericht betreffende verhoging molen Edens.

Na een lange periode van voorbereiding zijn de feitelijke werkzaamheden voor de verhoging van molen Edens in week 19 van start gegaan.

De werkzaamheden worden uitgevoerd door Freyssinet Nederland BV en Goorbergh Funderingstechnieken BV, Bouwbedrijf Blokzijl BV, Wegenbouwbedrijf Oost BV en Borgtechniek BV. De oude bestrating rond de molen is opgenomen en in afwachting van het herleggen elders opgeslagen. Het terrein is afgezet met bouwhekken. De balkkoppen van de legeringsbalken op de begane grond zijn door Protecta-Conserduc-Renofors aangelast met kunstharsmortel en versterkt met glasfiberstaven.

Momenteel is men bezig met het slopen van de betonvloer en het versterken/repareren van het bestaande muurwerk.

De werkzaamheden zullen nog geruime tijd in beslag nemen. Volgens de huidige planning zal het project eind dit jaar gereed zijn.

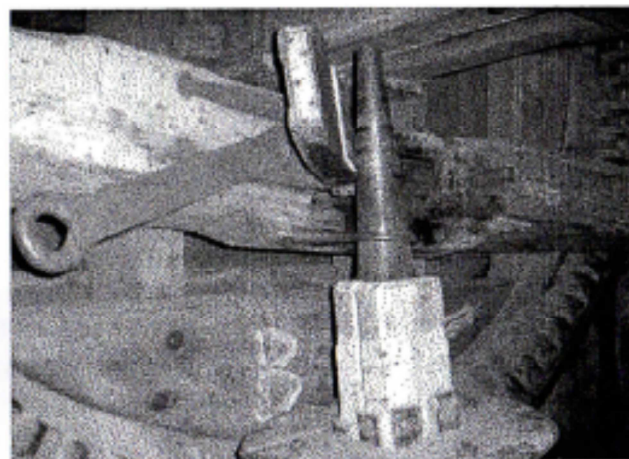
Freyssinet Nederland BV (www.freyssinet.be) zal binnen enkele weken een website openen waarop de voortgang en de volgende werkzaamheden zullen worden aangegeven.

Met vr.groet, Bé Oomkens

1000ste molenroede van Derckx..

Volgens een bericht in Dagblad De Limburger heeft Metaalbedrijf Teven Derckx in Wessem kort geleden de 1000ste molenroede afgeleverd, bestemd voor De Overwaard 3 bij de Kinderdijk. Deze roe zou bijna 29 meter lang zijn en ruim 2000 kg wegen. Teven Staalbouwbedrijf heeft Derckx Constructiebedrijf, dat in 1968 in de molenbouw begon met nieuwe roeden voor de standerdmolen te Beegden, overgenomen. Volgens dat krantenartikel zou de Rijksdienst voor de Monumentenzorg er voor een beter onderhoud van de roeden naar streven ze van afschroefbare luiken te voorzien.
B.O.

Nieuwe techniek in oude molen.

Volgens een bericht in het Technisch Weekblad van 4 maart 2006 is de Nolet-molen in Schiedam onlangs voorzien van "authentieke" wicken van kunststof (hoogwaardige glasvezelversterkte composietmaterialen), gemaakt door Polymarin Composites in Hoorn. De TU Delft maakte het aërodynamisch ontwerp, dat met een rendement van meer dan veertig procent weinig onderdoet voor de gestroomlijnde rotorbladen van moderne windturbines. Dit ondanks het feit dat om visuele redenen zijn voorzien van een raamwerk van composiet materiaal, normaal bestemd voor zeilen. Daardoor zou het gevluht nauwelijks van echt zijn te onderscheiden. Als "fail-safe" beveiliging is elke wiek voorzien van een hydraulisch verstelbare tiprem. De askophoogte van de molen is 39,6 meter, de vlucht 30 meter. De molen is ingericht voor de elektriciteitsopwekking. De stroom wordt geleverd aan het net. Ingenieursbureau Mecal, productgroep windturbines, is verantwoordelijk voor het constructieve molenontwerp. Een industriële aandrijfkast, geleverd door Stork Gears, zorgt voor de aandrijving van een 150 KW zware generator. Ook onderhoudspecialist MainWind en Hollandia werkte mee aan dit project. Jammer dat Schiedam voor onze jaarlijkse excursie te ver weg ligt. Misschien kunnen de lezers zelf eens op onderzoek uit.

B.O.

Agenda

Open dagen Oost-Groninger Molens 2006

11 juni en 12 juni	Groninger molen weekend
18 juni	de Dellen in Nieuw Scheemda
25 juni	de Liefde in Uithuizen
2 juli	Noordermolen in Noordbroekster(hamrik)
9 juli	Noordstar in Noordbroek
16 juli	Onrust in Oude Pekela
zo 17 juli	de Westerse in Nieuw Scheemda
23 juli	de Liefde in Uithuizen
6 augustus	molens in de gemeente Bellingwedde
13 augustus	molens in Winschoten
zo 14 augustus	korenmolen Ganzedijk (Finsterwolde)
20 augustus	de Liefde Uithuizen
27 augustus	Noordermolen in Noordbroekster(hamrik)
3 september	de Dellen in Nieuw Scheemda
10 en 11 september	Nationale monumentendag
17 september	Vestingmolen Bourtange
24 september	Onrust in Oude Pekela
1 oktober	molens in de gemeente Bellingwedde
8 oktober	Noordstar Noordbroek; molens in Winschoten
15 oktober	de Dellen in Nieuw Scheemda
zo 16 oktober	korenmolen Ganzedijk (Finsterwolde)
22 oktober	Vestingmolen in Bourtange
29 oktober	Noordermolen in Noordbroekster(hamrik)
zo 30 oktober	de Westerse in Nieuw Scheemda

Excursie Molenwerkgroep Oost-Groningen op 22 april 2006.

Allereerst dit: Het is de voorbereidingscommissie uitstekend gelukt om een aantal interessante molens te vinden. Dirk Meter en Bé Oomkens zullen zeker gebruik hebben gemaakt van de kennis van het bezochte gebied van Wim van Rheen. De (Duitse) bus was redelijk goed gevuld met een 40-tal molenaars en /of anderszins betrokkenen bij de oude windenergie, maar overvol van gezelligheid.

Kennismakingsgesprekken, kennisuitwisselingsgesprekken en ...kwinkslagen vulden de bus tot aan de Betuwe.

De eerste 2 molens waren voor een aankomende molenaar als de schrijver dezes vrijwel identiek. De oude rotten van het vak zagen echter een aantal opmerkelijke verschillen. Het betrof in beide gevallen een gesloten stan-

derdmolen met 2 koppels maalstenen. Zowel Nieuw Leven te Valburg als De Vink in Herveld torenden markant boven het landschap uit in hun opvallende zachtgele kleur. Nieuw Leven dateert van 1750, maar werd met gebruikmaking van veel nieuw hout in 1996 een aantal honderden meters verplaatst om het behoud voor het nageslacht beter te garanderen. De tweede standerd werd snel (en

genoemd worden dat de binnenroede van de handige handen van onze "eigen" Buurma was. En dat deed hem zichtbaar goed.

De derde molen in de rij was de Korenbloem te Zoelen. Wat doet het een mens dan goed te vernemen, dat de molenaar een geboren Groninger is (en de taal ook nog spreekt) en bovendien ook nog schoolmeester is geweest. Maar bovenal deed het de mulders goed, dat bij Douwe Veenstra de koffie bruin en de thee getrokken was. Naar goed (Gronings) gebruik was er ook nog iets bij. En de molen? Een ronde stenen grondzeiler met Engels kruiwerk en 2 maalkoppels. Opmerkelijk was het systeem van het in en uit bedrijf zetten van de steenrondsels door middel van een maal- en keerneut. Dit systeem staat prachtig beschreven in het nieuwe

1644. De verlangens van het ons gezelschap was tweërlei. Eén groep deed, waarvoor we er eigenlijk waren; het bezichtigen van de molen. Een andere groep zocht versteviging van het inwendige. Helaas....! De gelegenheid was riant, maar de uitbaters zagen zich geen kans om de Groninger (en een enkele

deel van het beroemde (of is het beruchte) cursusboek deel 2 : hst. 12 blz. 9.

Na drie molens begonnen de magen te verlangen naar iets anders dan de meegebrachte broodjes. En dat vonden we in.... Lienden. Dat kwam goed uit, want hier staat ook de welbekende torenmolen De Zwaan uit

le Drentse) maag te vullen. Een naastgelegen friettent bracht uitkomst. Maar.....de stemming was en bleef opperbest. De molen? Imposant om een bezoek te brengen aan deze oude reus, waarvan we nog 4 in ons molenlandje hebben. Met lier en haspel wordt de kap van deze binnenkruier al meer dan 360 jaar op de wind gezet. En dan de laatste. Poldermolen De Marsch bij Lienden met een binnenscheprad. Deze ronde stenen is heel decoratief ver-

sierd met prachtig metselwerk onder het rollenkruiwerk en stucwerk aan de zijde van de heersende westenwind. Twee ouderwets geklonken potroeden zorgen voor de omwentelingen van het metalen schoepenrad. En de molenaar kon nog leuk vertellen ook.

Voor een aantal waren de opgedane ervaringen misschien wel te veel. Op de terugreis sloten vele ogen om het allemaal nog eens in stilte te verwerken: een stilte die soms wreed werd verstoord door de kwinkslagen van een aantal ijzersterken. Wanneer de bus om 5 minuten voor de geplande aankomst bij "Berg" arriveert mogen we spreken

van een pokhoutensterk tijdschema. Hulde aan de organisatoren (en ook een beetje aan de chauffeur). De schrijver kijkt uit naar de trip van het volgende jaar.

Jan Kugel

Persbericht

Ook zo blij met oude molens? Heb je iets met oude technieken, oude werktuigen en ben je niet bang eens je handen uit de mouwen te steken? Kom dan naar het Oost-Groninger Molenweekeinde op 11 en 12 juni en beleef de molen zoals die al vele honderden jaren het landschap domineert. Misschien raak je wel in de ban van die machtige bouwwerken en wordt je ook geboid door het vak van molenaar.

Molenwerkgroep Oost-Groningen heeft weer ruimte om molenaars op te leiden. Vraag het aan de molenaar of bel met H. Bossen 0599-313128

Voor U gelezen

Voorzichtig begin herstel molen Kolham

Door Stephan Göbel

KOLHAM ■ De romp van de korenmolen Entreprise in Kolham wordt schoongemaakt en krijgt nieuw voegwerk. Het is de eerste fase van het herstel van de monumentale molen, die in juni 2000 is afgebrand.

De Slochter Molenstichting, eigenaar van Entreprise, hoopt dit jaar eindelijk een flink eind te vorderen met de wederopbouw van de molen. Na zes jaar van lobbyen is het leeuwendeel van het benodigde geld voor de wederopbouw van de molen binnen. De grootste stap, de herbouw van

de achtkanten opbouw van de romp, hoopt de stichting binnenkort aan te besteden.

Of Entreprise daadwerkelijk dit jaar in oude glorie herrijst, kan Lammert Groenewold, secretaris van de Slochter Molenstichting, niet toezeggen. Wel is hij voorzichtig optimistisch. "We hebben nu de financiering voor het grootste deel rond."

De kosten voor het herstel van de molen zijn begroot op 530.000 euro. Tweederde van de kosten worden door het rijk gesubsidieerd, omdat de Entreprise een monument is. De Slochter Molenstichting

moet zelf 160.000 euro opbrengen. Van dat bedrag is zo'n zestig procent binnen.

Als de aanbesteding van de bouw lukt, wil de Slochter Molenstichting allereerst de opbouw van de molen laten herstellen, de zogenaamde achtseren, staat er tenminste weer een echte molen. Het dorp heeft dan eindelijk weer een volwassen uitstraling." De binnenzijde van de molen wordt - afhankelijk van de financiële situatie - later aangepakt. Uiteindelijk moet Entreprise weer een volledig werkende graanmolen worden.

Het stokje

Bij ons in het dorp (Bedum) was ik bekend met het verschijnsel van een molen.

Reeds in mijn kinderjaren was daar een molen die nog in bedrijf was. We keken wel eens naar binnen, het was er donker en overal lag meel.

Het was wel een molen zonder kop (kap) en staart maar er werd gemalen. De aandrijving bestond uit een zuig-gasmotor. De molenaar heette Pot en zijn knecht heette Top.

In de zestiger jaren is de molen, of wat er nog van over was, afgebroken. Het moest plaatsmaken voor een modern bankgebouw, de vooruitgang nietwaar? In de hal van het bankgebouw is de gevelsteen van de molen nog aanwezig.

Het opschrift is als volgt:

Jacob J. Mulder en Klaaske J. Bos 1818
In 't Jaar 1800 +tien en acht
Ben 'k 20 voeten opgebracht
Toen 'k een jaar mocht werkzaam wezen
Is een der wieken opgerezen
En schoof mijn meester van zich af
Hij viel helaas en ligt in 't graf

Wat valt ons op in dit kleine versje. Er werden toen ook al molens opgehoogd. En men kan niet voorzichtig genoeg zijn.

In latere jaren toen wij op de fiets naar de school in Groningen gingen, passeerden we elk dag "Het Witte Lam", een poldermolen.

(Toen hete dat nog gewoon een watermolen)

Wat ons toen al opviel was dat de molens dingen zijn die in verval raken, maar ook gerestaureerd werden, en dan met van dat rare aluminium aan de wieken daar

Molen te Bedum

begreep ik niks van en vond dat een raar gezicht. Maar tot nu toe staat het molentje er nog steeds.

In 1972 zijn we in Sellingen komen wonen een dorp dat in het grijze verleden twee molens rijk was.

Toen we in Sellingen kwamen te wonen waren het dus al heel lang verdwenen molens. Twee graanmolens waarvan de een stond in Ter Borg en de andere in de Leemdobben.

Van de molen in de Leemdobben heeft een tijd geleden een artikel gestaan in de Zelfzwichter. De molen van ter Borg is herbouwd aan de Westerkamp, maar is later ook afgebroken.

De eigenlijke aanleiding voor mijn molen hobby was een clandestien bezoek aan de molen van Ter Haar.

Standerdmolen Ter Haar

De trap was erg slecht, maar met enige behendigheid lukte het mij toch om in de molen te komen. De toegangsdeur stond open dus binnenkomen was

geen probleem. In de jaren '80 werd het molentje gerestaureerd, en 'k heb de molentje toen meerdere keren bezocht. Voor mij was dit toch wel zo boeiend dat ik de opleiding tot vrijwillig molenaar wilde gaan doen.

In 1990 ben ik geslaagd voor Vrijwillig Molenaar. En tot op heden actief op de molen van Oude Pekela. Daar is

MULDERSNIJS

Muldersnijs is het clubblad voor de leden en donateurs van de Vereniging Molenwerkgroep Oost-Groningen, KvK no. 40037981
Het blad verschijnt 4x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders

REDACTIE:

Bé Oomkens Dirk Meter Joep Gründemann

Redactie-adres:

van Sonoystraat 9 9545 TZ Bourtange Email: joep.ria@hetnet.nl

BESTUUR:

Voorzitter : J.F.M. Gründemann
Secretaris : H. Bossen
 Wollinghuizerweg 152
 9541 AV Vlagtwedde Tel.: 0599-313128
Penningmeester : N.H.Holman
 Postbank No. 3125139
 T.n.v. Molenwerkgroep Oost-Groningen
 Hoofdweg 171
 9697 NG Blijham
Lid : G. Manting, J. Kugel

INSTRUCTEURS:

G. Koster-Westervaarder tel 0597-424045; R.P. Lemminga tel 0597-591292; K. Strijk tel 0597-416031; B. Oomkens tel 0597-414269; S. Bezema-Tel tel 0597-612455; D.J. Tinga tel 0595-441389

De redactie behoudt zich het recht voor om de aangeleverde kcpj niet te plaatsen of in te korten.

kwiteit is onze reclame.

Brood- en banketbakkerij

BRANS

Feiko Clockstraat 172 * tel. 0597 - 612491 * Oude Pekela

Ruime sortering gebak en chocolaterie.

Voor U gelezen

Uffelse (water)molen .

Het Dagblad De Limburger meldt dat de particuliere eigenaar van de Uffelse molen te Hunsel plannen heeft de vervallen molen stap voor stap te restaureren en de gebouwen en het terrein in te richten voor kleinschalige recreatie, zodat het geheel kan uitgroeien tot een regionaal ontmoetingscentrum. Het Waterschap Peel en Maasvallei zou bereid zijn de Uffelse beek na 2008 weer te laten meanderen en zo mee te werken aan functieherstel van de molen. Het krantenartikel rept niet over de kosten en over de dekking daarvan.

B.O.